

INSPIRATIONSPUNKTER **[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]**

13. juni 2022

Samråd i Folketingets Retsudvalg alm. del den 14. juni 2022.

Spørgsmål AL-AN vedrørende organiseret kriminalitet stillet af Folketingets Retsudvalg på vegne af Peter Skaarup (DF) den 24. marts 2022.

Samrådsspørgsmål AL

”Vil ministeren redegøre for myndighedernes indsats overfor de kunder, der køber fiktive fakturaer af hovedbagmændene i ”Operation Greed” og andre fakturafabrikker, herunder i forhold til rejste straffesager, og vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser myndighedernes indsats har haft over for disse kunder, der køber fiktive fakturaer, jf. bl.a. artiklen ”Tager røven på Danmark’: Fakturafabrikker hvidvasker for milliarder – men tusindvis af deres kunder ser ud til at gå fri for straf”, dr.dk den 14. marts 2022?”.

Samrådsspørgsmål AM

”Vil ministeren redegøre for myndighedernes indsats mod det såkaldte Hollændernetværk, der mistænkes for at have unddraget staten for et stort millionbeløb ved at sende over 370 mio. kr. primært gennem konti hos neobanker, dvs. banker, der udelukkende opererer online, og vil ministeren redegøre for, hvorledes regeringen vil imødegå udfordringerne med neobanker, der har til huse i lande med en ringe kontrol og lempelig lovgivning, hvorved de undgår hvidvaskkontrollen, jf. artiklen ”Eksperter slår alarm: Her er de kriminelles nye metode til at hvidvaske millioner af kroner”, dr.dk den 7. marts 2022?”.

Samrådsspørgsmål AN

”Vil ministeren tilkendegive, om bagmænd og kunder, der er indblandet i organiseret økonomisk kriminalitet som f.eks. ”Operation Greed” og det såkaldte Hollændernetværk, bør kunne vinde offentlige udbud og modtage ordrer fra offentlige myndigheder, og vil ministeren redegøre for om regeringen eller de relevante myndigheder på nogen måde har taget initiativ til at forhindre dette, jf. bl.a. artiklen ”Taxafirma i København har sendt millioner gennem svindeldømt maskinfabrik”, dr.dk den 28. februar 2022?”.

[Indledning]

- Tak for det formand og også tak for invitationen fra min side til samrådet her.
- Økonomisk kriminalitet er pr. definition fuldstændig uacceptabelt. Der er jo ikke bare tale om bøller i fine jakkesæt, der tager lidt skjulte gebyrer her og der. Det er reel kriminalitet, og det har store menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser.
- Derfor er det også helt centralt for os som regering, at vi bekæmper økonomisk kriminalitet.
- Det er en kriminalitetsform, der konstant ændrer karakter, og derfor er der en vigtig opgave i hele tiden at holde lovgivning og tilsyn opdateret. At afsløre de nyeste tricks og svindelnumre og stoppe dem.
- Regeringen er og vil fortsat være indstillet på at tage ethvert skridt i retningen af at styrke forebyggelsen og bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet.
- Et skridt, som regeringen for eksempel har taget med de nye ændringer af udbudsloven, som jeg er glad for, at blandt andet DF er med til og står bag. Med ændringerne der går det offentlige forrest og afskærer kriminelle virksomheder fra at kunne blive leverandører til det offentlige.

[Besvarelse af delspørgsmål AM]

[”[...] vil ministeren redegøre for, hvorledes regeringen vil imødegå udfordringerne med neobanker, der har til huse i lande med en ringe kontrol og lempelig lovgivning, hvorved de undgår hvidvaskkontrollen”]

- **I det delspørgsmål der hedder AM**, bliver der spurgt til, hvordan regeringen vil imødegå udfordringerne med neobanker. Og både justitsministeren og skatteministeren har allerede været inde på spørgsmålet. Jeg skal bare supplere her.
- I Danmark skal en neobank have en banklicens eller en tilladelse som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut. Derfor er neobankerne underlagt den finansielle lovgivning, herunder de samme hvidvaskregler som andre banker m.v.
- Og det betyder blandt andet, at neobanker er forpligtet til at gennemføre effektive procedurer for kundekendskab og foretage løbende overvågning af deres kunder og kundernes transaktioner for at undgå at blive misbrugt til hvidvask.
- De krav følger af EU's hvidvaskdirektiv, som gælder på tværs af samtlige EU-lande, hvorfor neobanker etableret i udlandet er underlagt tilsvarende regler.
- Herhjemme i Danmark er det Finanstilsynet, der fører tilsyn med neobanker ud fra samme grundlag som øvrige banker, også i forhold til hvidvasktilsynet.

- Hvis en udenlandsk neobank ikke har en filial eller datterselskab i Danmark, så er det tilsynsmyndigheden i det land, hvor neobanken er etableret, som har opgaven med at føre tilsyn.
- Altså: hvert land skal holde styr på, at deres egne neobanker opfører sig ordentligt. Det er den ansvarsfordeling, der er fastlagt i EU's hvidvaskdirektiv.
- Hvis Finanstilsynet bliver opmærksomme på mistænkelige forhold i en udenlandsk neobank, så vil Finanstilsynet rette henvendelse til tilsynsmyndigheden i det relevante land og gøre opmærksom på de mistænkelige forhold, der måtte være observeret.
- Udfordringerne med den grænseoverskridende kriminalitet fra blandt andet neobanker drøftes i øjeblikket i EU-regi.
- I forbindelse med de igangværende forhandlinger om Kommissionens hvidvaskpakke bliver det drøftet, hvordan vi reguleringsmæssigt og tilsynsmæssigt håndterer pengeinstitutter, der opererer fra et EU-land og ind i en række andre EU-lande uden at de så i øvrigt også er fysisk etableret i de pågældende lande.
- Der er fokus på behovet for at styrke og for at ensarte tilsynet på tværs af medlemslandene, blandt andet ved at øge samarbejde på tværs af grænserne.

- Det skal ikke mindst sikre, at der ikke er lande, hvor neobanker eller andre banker kan ”gemme sig” så at sige.
- Regeringen støtter Kommissionens hvidvaskpakke, som kan bidrage betydeligt til en styrket og mere koordineret indsats på hvidvaskområdet.
- Ethvert tiltag, der kan afskære kriminelle fra mulighederne for at hvidvaske penge har været og er fortsat meget højt prioritet for regeringen.
- Som led i at bekæmpe svindel med selskaber og regnskaber der har vi også i Erhvervsstyrelsen fået udviklet en såkaldt machine learning-model, som med høj sandsynlighed kan udpege årsregnskaber, som er fiktive eller som er groft misvisende. Det er en model der er sat i drift i november sidste år.
- Og dermed er der på dette område sket et egentligt paradigmeskifte, hvor Erhvervsstyrelsen går fra helt gammeldags, havde jeg nær sagt, stikprøvekontroller til overvågning af faktisk alle regnskaber.
- Herudover vil den nye bogføringslov, som vi vedtog den 19. maj i år, gøre det nemt for de fleste virksomheder at leve op til reglerne, det er der jo langt de fleste som gør og gerne vil, men samtidig gøre det sværere for det lille mindretal, som laver økonomisk svindel og skatteunddragelse.

- Så meget om spørgsmål AM fra min side.

[Besvarelse af spørgsmål AN]

[”Vil ministeren tilkendegive, om bagmænd og kunder, der er indblandet i organiseret økonomisk kriminalitet som f.eks. ”Operation Greed” og det såkaldte Hollændernetværk, bør kunne vinde offentlige udbud og modtage ordrer fra offentlige myndigheder, og vil ministeren redegøre for om regeringen eller de relevante myndigheder på nogen måde har taget initiativ til at forhindre dette, jf. bl.a. artiklen ”Taxafirma i København har sendt millioner gennem svindeldømt maskinfabrik”, dr.dk den 28. februar 2022?”]

- Så til spørgsmål AN om, hvorvidt for eksempel bagmænd, der er indblandet i organiseret økonomisk kriminalitet, bør kunne vinde offentlige udbud.
- Vi har i Folketinget for nyligt, det var d. 9. juni, vedtaget en række ændringer af udbudsloven som sagt.
- Det er en vigtig prioritet for os i regeringen, at vi afskærer kriminelle virksomheder fra at kunne blive leverandører til det offentlige.
- Og med de ændringer af udbudsloven vi lige har vedtaget, jamen der har vi taget store skridt i den retning.
- Og der er særligt tre tiltag, som jeg gerne vil fremhæve her:

[Skærpelse af udbudslovens regler for udelukkelse af virksomheder]

- For det første bliver det fremover obligatorisk for offentlige ordregivere at udelukke virksomheder, der har begået *alvorlige forsømmelser*, der sår tvivl om deres *integritet*.
- Det kunne for eksempel være, hvis en virksomhed har været involveret i hvidvask eller anden økonomisk kriminalitet.
- Og så gælder det jo allerede, at hvis en virksomhed allerede er dømt for eksempel for hvidvask, så kan de som udgangspunkt slet ikke deltage i offentlige udbud.
- For det andet så kan ordregivere fremover opsige en kontrakt, hvis leverandøren begår økonomisk kriminalitet i kontraktens løbetid.
- Og for det tredje så er udelukkelsesperioderne nu forlænget. Udelukkelsesperioderne er forlænget til henholdsvis 3 eller 5 år afhængig af, om det er en frivillig eller en obligatorisk udelukkelsesgrund, som er tale om her.

[Virksomheders mulighed for at dokumentere pålidelighed]

- Hvis en virksomhed kan dokumentere sin pålidelighed, så kan den få lov at deltage i offentlige udbud igen. Altså før der er gået 3 eller 5 år.
- Tidligere var det op til den enkelte ordregiver at vurdere virksomhedernes pålidelighed. Og det ændrer vi også på nu.

- Fremover der bliver det i stedet for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen der bliver det centrale organ for pålidelighedsvurderinger. Og det gør vi simpelthen for at samle den nødvendige viden og erfaring og sikre ensartethed i vurderingen af virksomhedernes dokumentation.
- Alt der her det vil aflaste den enkelte ordregiver, og så vil det også bidrage til en mere ensartet vurdering af pålideligheden i danske udbud.

[Afrunding]

- Så med de nye ændringer af udbudsloven der har vi nu for ganske nyligt – få dage siden – taget vigtige skridt for at sikre, at det offentlige ikke handler med virksomheder, som ikke handler ansvarligt.